

1 januari 2016 tot en met 31 december 2016

Financieel verslag

VOOR WAARKMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 17 mei 2017
Behorende bij briefnummer: 1442 d.d.: 17/05/2017
Paraaf: *mp*

Utrecht Natuurlijk
verrijkt je wereld

STICHTING UTRECHT NATUURLIJK

FINANCIEEL VERSLAG

1 januari 2016 tot en met 31 december 2016

STICHTING UTRECHT NATUURLIJK

Inhoudsopgave

Algemeen

	Pagina
1. Jaarverslag van het bestuur	1
2. Gegevens van de rechtspersoon	3
3. Vaststelling van de jaarrekening	4

Jaarrekening

1. Balans per 31 december 2016	5
2. Staat van baten en lasten over 1 januari 2016 t/m 31 december 2016	6
3. Grondslagen van de jaarrekening	7
4. Toelichting op de balans	9
5. Toelichting op de staat van baten en lasten	13
6. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	18

Overige gegevens

1. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	19
--	----

Bestuursverslag

Als bestuur van Utrecht Natuurlijk zijn wij trots op de prestaties van onze organisatie in 2016 waarmee onze jonge stichting weer verder is vormgegeven.

Samen met onze medewerkers, vrijwilligers en samenwerkingspartners hebben wij gewerkt aan het dichtbij brengen van natuur en milieu voor alle Utrechters.

Utrecht Natuurlijk exploiteert een 9-tal locaties zodanig dat deze laagdrempelig en met een mooie kwaliteit toegankelijk zijn voor Utrechters en hun kinderen. Samen werken wij aan een groene, gezonde en duurzame stad. Door onze educatie-, recreatie- en communicatie-activiteiten leveren wij als organisatie een belangrijke bijdrage aan duurzaam opgroeien, leven, werken en recreëren in de stad. Dat vergroot de maatschappelijke betrokkenheid van Utrechters.

Ons bestuur bestond in 2016 uit:

- Nicoline Meijer (voorzitter)
- Victor Pastoor (secretaris)
- Stan Beelen (penningmeester)
- Anneke van Veen
- Bowine Wijffels
- Koen Pijnenburg

Per 31 december 2016 is Koen Pijnenburg afgetreden als bestuurslid, Inmiddels is in zijn opvolging voorzien.

Hoewel onze organisatie voortkomt uit de gemeentelijke natuur- en milieusector met een rijk verleden en een eigen cultuur, leidt de verzelfstandiging tot een andere dynamiek in onderlinge samenwerking en in aansturing. Als bestuur zijn wij ons daarvan zeer bewust. Daar het merendeel van de werkzaamheden die voor het verzelfstandigingsproces noodzakelijk waren door het bestuur zijn afgerond, werd het tijd voor een evaluatie van het bestuurlijk proces. Wij hebben specifiek aandacht besteed aan het besturingsmodel en de wijze waarop wij de governance code toepassen. In dat kader hebben wij ook gesproken met de OR van de stichting. In de eerste helft van 2017 presenteren wij de resultaten van onze reflectie.

De begroting voor het boekjaar 2016 was vastgesteld op een operationeel resultaat van € 135.590 negatief. Dit negatieve operationele resultaat werd gecompenseerd door een vrijval van de bestemmingsreserve frictie ter waarde van begroot € 200.000 (realisatie 2016: € 185.477). Het boekjaar 2016 is afgesloten met een positief resultaat na resultaatbestemming van € 136.015. De helft hiervan voegen wij toe aan de algemene reserve. De andere helft gebruiken wij als aanvullend frictiekostenbudget voor het afronden van de inrichting van de bedrijfsvoering. Het frictiekostenbudget dat bij de verzelfstandiging aan ons is toegekend, bleek hiertoe niet toereikend te zijn.

Opvallend is dat er meer projectinkomsten zijn gerealiseerd dan begroot. Utrecht Natuurlijk wordt ook door de gemeente vaker ingezet op duurzame en educatieve projecten buiten het basisprogramma dat al ten behoeve van het onderwijs wordt uitgevoerd.

De administratieve organisatie en interne beheersingsprocessen zijn in 2016 verder uitgewerkt. De financiële control-functie is dit jaar structureel georganiseerd en het inzicht op ieder noodzakelijk moment in de actuele financiële positie van Utrecht Natuurlijk is verbeterd.

Ons prudente beleggingsbeleid zetten wij voort. Voor zover er is sprake is van tijdelijk overtollige liquide middelen worden deze aangehouden op spaarrekeningen. Wij beleggen niet en maken geen gebruik van financiële instrumenten.

Het fundament voor de organisatie ligt er en gelukkig zien wij in de organisatie ook beweging en de toenemende wens om de effectiviteit te vergroten en de benodigde vaardigheden daarvoor te mobiliseren. De uitkomsten van een medewerkers tevredenheidonderzoek maakten ook duidelijk waar de leer- en verbeterpunten liggen. De bijzondere samenwerking tussen Steede Hoge Woerd, Podium Hoge Woerd, Museum Hoge Woerd en Castellum Café op het Castellum Hoge Woerd begint langzaam aan het niveau van een multifunctionele accommodatie te overstijgen. Wij besteden daaraan zorgvuldig aandacht in een bestuurlijk overleg met de betrokken partnerorganisaties.

Wat opvalt aan het werk van Utrecht Natuurlijk is het enorme bereik van het educatieprogramma. Aan de kwaliteit wordt uiteraard permanent gewerkt, maar de effectiviteit is groot gegeven de relatief geringe middelen (afgezet tegen de omvang van het te bereiken gebied en aantal leerlingen). Het educatieprogramma is inhoudelijk en qua omvang ook geschikt om in te zetten als cofinanciering voor projecten die Utrecht Natuurlijk uitvoert in het kader van het landelijk programma Duurzaam Door. Onze opdrachtgever, het gemeentebestuur, heeft terecht een reden om hier ook trots op te zijn.

Een uitgebreidere toelichting op de activiteiten in het boekjaar 2016 leest u in ons jaarverslag.

Utrecht Natuurlijk ligt op koers. Dat betekent niet dat er niets meer te ontwikkelen en te verbeteren valt. Integendeel, nu begint het pas echt. Onze organisatie en onze medewerkers en vrijwilligers staan midden in de maatschappij. Een maatschappij met een intense dynamiek als het gaat om maatschappelijke ontwikkelingen, milieudoelstellingen en toenemende mondigheid van de Utrechters. Dat vraagt van Utrecht Natuurlijk een voortdurende alertheid en flexibiliteit. Een groot leermeester voor ons is de natuur zelf. Wij zien het enorme organisatie- en adaptatievermogen van de natuur en laten ons daardoor inspireren.

In 2017 werken we conform de doelstellingen zoals in de statuten geformuleerd weer verder aan:

- a) Het realiseren, beheren en toegankelijk maken van recreatieve en educatieve locaties voor natuur en milieu in de gemeente Utrecht;
- b) Het bevorderen van een groene, gezonde en duurzame stad Utrecht;
- c) Het door educatie, recreatie en communicatieve activiteiten leveren van bijdragen aan duurzaam opgroeien, leven, werken en recreëren in de gemeente Utrecht;
- d) Het bevorderen van de maatschappelijke betrokkenheid van Utrechters gericht op een groen, gezond en duurzaam Utrecht.

Samengevat komt de begroting voor 2017 uit op:

Subsidie gemeente Utrecht	€ 3.125.385
Inkomsten Dienstverleningovereenkomst Castellum Hoge Woerd	€ 647.091
Geschatte eigen inkomsten	€ 134.465
TOTAAL	€ 3.906.941

STICHTING UTRECHT NATUURLIJK

2. Gegevens van de rechtspersoon

Naam rechtspersoon: Stichting Utrecht Natuurlijk
Statutaire vestigingsplaats: Utrecht

Samenstelling bestuur (per 31 december 2016):

Mevrouw C.A. Reijnhout	Directeur
De heer S.T.M. Beelen	Penningmeester
De heer T.V.J. Pastoor	Secretaris
Mevrouw N.E. Meijer	Voorzitter
Mevrouw A.E. van Veen	Lid
De heer K.T.H. Pijnenburg	Lid
Mevrouw B.E.M. Wijffels	Lid

De jaarrekening wordt opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur.

Oprichting en doel

De Stichting Utrecht Natuurlijk is opgericht bij notariële akte d.d. 30 oktober 2014.

De stichting heeft volgens artikel 3 van de statuten ten doel:

- a) het realiseren, beheren en toegankelijk maken van recreatieve en educatieve locaties voor natuur en milieu in de gemeente Utrecht;
- b) het bevorderen van een groene, gezonde en duurzame stad Utrecht;
- c) het door educatie, recreatie en communicatie activiteiten leveren van bijdragen aan duurzaam opgroeien, leven, werken en recreëren in de gemeente Utrecht;
- d) het bevorderen van de maatschappelijke betrokkenheid van Utrechters, gericht op een groen, gezond en duurzaam Utrecht;
- e) het verkrijgen, beheren, exploiteren en vervreemden van onroerende zaken en andere registergoederen.

De stichting is bij de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer 61780626.
Op www.anbiplein.nl zal de verkorte jaarrekening gepubliceerd worden.
Aan de stichting is per 30 oktober 2014 een ANBI status toegekend.

STICHTING UTRECHT NATUURLIJK

3. Vaststelling van de jaarrekening

Het bestuur heeft de jaarrekening vastgesteld in zijn vergadering d.d. 9 mei 2017.

Voorzitter:

Secretaris:

Penningmeester:

Directie:

io m m v - Deuser .

STICHTING UTRECHT NATUURLIJK

1. Balans per 31 december 2016

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
ICT	84.104	106.951
Vervoermiddelen	25.785	35.747
Overige vaste activa	106.107	67.621
	<u>215.996</u>	<u>210.319</u>
Onderhanden projecten	4.320	-
Vorderingen op korte termijn en overlopende activa		
Debiteuren	301.962	242.649
Overlopende activa	365.746	453.143
Liquide middelen	1.194.906	1.015.597
	<u>1.862.615</u>	<u>1.711.389</u>
	<u>2.082.931</u>	<u>1.921.708</u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	193.756	57.741
Bestemmingsreserve onderhoud	200.324	200.324
Bestemmingsreserve frictiekosten	14.523	200.000
	<u>408.603</u>	<u>458.065</u>
Voorzieningen		
Jubileumvoorziening	15.838	15.922
Schulden op lange termijn	777.214	828.619
Schulden op korte termijn en overlopende passiva		
Crediteuren	252.926	269.337
Belastingen en sociale lasten	377.385	150.980
Overlopende passiva	250.966	187.952
	<u>2.082.931</u>	<u>1.921.708</u>

STICHTING UTRECHT NATUURLIJK**2. Staat van baten en lasten over 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016**

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€		€
BATEN			
Subsidiebat en overige bijdragen	3.731.033	3.766.379	3.882.766
Overige opbrengsten	215.190	98.498	230.407
	<u>3.946.223</u>	<u>3.864.877</u>	<u>4.113.173</u>
LASTEN			
Diverse kosten exploitatie	125.235	187.198	69.692
Personeelskosten	2.660.684	2.587.961	2.618.276
Afschrijvingen materiële vaste activa	53.054	25.000	22.902
Overige personeelskosten	91.188	76.350	100.512
Huisvestingskosten	222.390	256.620	220.850
Inventariskosten	40.830	28.200	19.136
Dierenkosten	120.946	139.900	124.551
Projectkosten	102.154	100.000	190.935
Overheadkosten	580.968	599.238	559.878
	<u>3.997.448</u>	<u>4.000.467</u>	<u>3.926.732</u>
Financiële baten en lasten			
Ontvangen bankrente	3.844		7.108
Betaalde rente leningen	-2.081		
Resultaat	<u>-49.462</u>		<u>193.549</u>
Resultaatbestemming:			
Onttrekking aan algemene reserve	-49.462		193.549
Toevoeging algemene reserve uit best.reserve frictie	<u>185.477</u>		<u>-</u>
	<u>136.015</u>		<u>193.549</u>

STICHTING UTRECHT NATUURLIJK

3. Grondslagen van de jaarrekening

3.1.1 Algemeen

Doel van de stichting

De stichting heeft ten doel de natuur dichterbij te brengen en Utrecht groener, gezonder en duurzamer voor alle Utrechters te maken. De stichting organiseert activiteiten, cursussen en evenementen. Bedrijven en Utrechters met een duurzaam initiatief kunnen bij de stichting terecht voor projecten, advies en begeleiding. De stichting biedt tevens een uniek onderwijsprogramma boordevol natuurervaringen. De stichting exploiteert 9 locaties verspreid over de gehele stad Utrecht.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met "Richtlijn voor de Jaarverslaggeving kleine Rechtspersonen C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven".

Boekjaar

Het vorig boekjaar 2015 betrof een verlengd boekjaar en liep van 30 oktober 2014 t/m 31 december 2015. Vanaf huidig boekjaar loopt het verslaggevingsjaar van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

3.1.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Voor zover niet anders gemeld worden de activa en passiva gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven van het moment van ingebruikneming.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met de toegerekende winst en verminderd met verwerkte verliezen en gedeclareerde termijn. Indien het resultaat op een onderhanden project niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat wordt geen winst toegerekend. De projectekosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden met een looptijd korter dan 12 maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor zover niet anders vermeld staan alle liquide middelen ter vrije beschikking van de stichting.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Kortlopende schulden

Opgenomen schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

3. Grondslagen van de jaarrekening (vervolg)

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi) publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

3.1.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Lasten worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn tegen historische kostprijzen cq. uitgaafprijzen; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Vennootschapsbelasting

Stichting Utrecht Natuurlijk beoogt het algemeen nut, heeft geen winstoogmerk en heeft een ANBI-status. Derhalve is Stichting Utrecht Natuurlijk vooralsnog vrijgesteld van vennootschapbelasting.

STICHTING UTRECHT NATUURLIJK

4. Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

	Vervoer- middelen	Overige vaste activa	ICT	Totaal
	€	€		€
Boekwaarde per 1 januari 2016	35.747	67.621	106.951	210.319
<i>Mutaties</i>				
Investeringen		55.930		55.930
Afschrijvingen	-9.962	-17.444	-22.848	-50.254
Saldo mutaties	-9.962	38.486	-22.848	5.676
<i>Stand per 31 december 2016</i>				
Aanschaffingswaarde	79.695	140.230	114.238	334.163
Cumulatieve afschrijvingen	-53.910	-34.123	-30.134	-118.167
Boekwaarde per 31 december 2016	25.785	106.107	84.104	215.996
Afschrijvingspercentage	12,5%	10-20%	20%	

2016

2015

€

€

Vorderingen op korte termijn en overlopende activa

Debiteuren	305.022	242.649
Voorziening dubieuze debiteuren	-3.060	
	<u>301.962</u>	<u>242.649</u>

De vorderingen hebben een looptijd van korter dan één jaar.

Het grootste deel van de debiteurenpositie betreft de Gemeente Utrecht voor een totaalbedrag van € 280.152.

Onderhanden projecten

Geactiveerde kosten onderhanden projecten	4.320	-
Voorziening onderhanden projecten	-	-
Gefactureerde termijnen	-	-
	<u>4.320</u>	<u>-</u>

STICHTING UTRECHT NATUURLIJK

4. Toelichting op de balans (vervolg)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Overlopende activa		
Nog te ontvangen BTW uit compensatiefonds	302.571	315.449
Nog te factureren bedragen	47.331	108.000
Nog te ontvangen schadeuitkering	-	22.586
Nog te ontvangen fondsen	12.000	
Nog te ontvangen bankrente	3.844	7.108
	<u>365.746</u>	<u>453.143</u>

De vorderingen hebben een looptijd van korter dan één jaar.

Liquide middelen

Kassen	3.925	8.769
Rabobank, spaarrekening	845.500	958.000
Rabobank, betaalrekening	300.509	33.397
Rabobank, betaalrekening Koppelsteede	8.305	230
Rabobank, betaalrekening Eilandsteede	5.321	572
Rabobank, betaalrekening Steede Hoge Woerd	2.534	86
Rabobank, betaalrekening Gagelsteede	7.867	2.919
Rabobank, betaalrekening Griffsteede	16.743	10.724
Rabobank, betaalrekening Stadstuinen	4.203	900
	<u>1.194.906</u>	<u>1.015.597</u>

Eigen vermogen

Algemene reserve

Saldo per 1 januari	57.741	-
Inbreng vanuit NMC		264.516
Resultaatbestemming	-49.462	193.549
Mutatie bestemmingsreserve onderhoud		-200.324
Mutatie bestemmingsreserve frictiekosten	185.477	-200.000
		<u>193.756</u>
Saldo per 31 december	<u>193.756</u>	<u>57.741</u>

Bestemmingsreserve onderhoud

Saldo per 1 januari	200.324	-
Mutatie in boekjaar		200.324
Saldo per 31 december	<u>200.324</u>	<u>200.324</u>

Deze reserve wordt ingezet om preventief en/of noodzakelijk huurders- en grondonderhoud uit te kunnen voeren op één of meerdere locaties.

STICHTING UTRECHT NATUURLIJK

4. Toelichting op de balans (vervolg)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<u>Bestemmingsreserve frictiekosten</u>		
Saldo per 1 januari	200.000	-
Mutatie in boekjaar	-185.477	200.000
Saldo per 31 december	<u>14.523</u>	<u>200.000</u>

Deze reserve wordt ingezet om de resterende frictiekosten van de verzelfstandiging te bekostigen.

Totaal eigen vermogen	<u>408.603</u>	<u>458.065</u>
-----------------------	----------------	----------------

Voorzieningen

Jubileumvoorziening

Saldo per 1 januari 2016	15.922	-
Mutatie in boekjaar	-84	15.922
Saldo per 31 december 2016	<u>15.838</u>	<u>15.922</u>

Schulden op lange termijn

Lening o/g gemeente Utrecht

Saldo per 1 januari	52.024	-
<i>Mutaties</i>		
Opgenomen lening		52.024
Aflossing in boekjaar	-10.405	
<i>Stand per 31 december</i>		
Hoofdsom	<u>41.619</u>	<u>52.024</u>
Kortlopend deel	-10.405	-10.405
Saldo per 31 december 2016	<u>31.215</u>	<u>41.619</u>

De stortingsdatum van de lening is bepaald op 30 januari 2015.
De lening zal in 5 jaar worden afgelost, te beginnen in 2016.
De rente bedraagt 4%.

4. Toelichting op de balans (vervolg)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lening suppletie subsidie gemeente Utrecht		
Saldo per 1 januari	787.000	-
<i>Mutaties</i>		
Opgenomen lening		828.000
Aflossing in boekjaar	-41.000	-41.000
<i>Stand per 31 december</i>		
<i>Hoofdsom</i>	<u>746.000</u>	<u>787.000</u>
<p>De lening is ontvangen van de Gemeente Utrecht ter financiering van de frictie-en implementatiekosten. De lening wordt in 20 jaar afgelost door een jaarlijkse inhouding op de subsidieverlening. De rente bedraagt 0% op jaarbasis.</p>		
Schulden op korte termijn en vooruitontvangen bedragen		
Schulden aan handelscrediteuren		
Crediteuren	<u>252.926</u>	<u>269.337</u>
	<u>252.926</u>	<u>269.337</u>
Belastingen en sociale lasten		
Omzetbelasting	167.276	
Loonheffing	131.148	131.030
Pensioenen	78.961	19.950
	<u>377.385</u>	<u>150.980</u>
Overlopende passiva		
Reservering vakantiedagen	136.177	98.492
Reservering vakantiegeld	63.203	56.350
Aflossingsverplichting lening o/g Gemeente Utrecht	10.405	10.405
Nog te ontvangen facturen SIDO	4.725	24.822
Diversen	36.456	8.716
	<u>250.966</u>	<u>198.785</u>

STICHTING UTRECHT NATUURLIJK

5. Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€		€
Subsidiebaten en overige bijdragen			
Prestatiesubsidie (Gemeente Utrecht)	3.096.117	3.145.586	3.774.766
Dienstverleningsovereenkomst CHW	634.916	620.793	108.000
	<u>3.731.033</u>	<u>3.766.379</u>	<u>3.882.766</u>

De subsidies zijn nog niet definitief vastgesteld.

Het inkomen uit de dienstverleningsovereenkomst laat een stijging zien t.o.v. voorgaand jaar vanwege het progressieve karakter van deze post. Dit houdt in dat de DVO ieder jaar opnieuw wordt berekend op basis van het aantal bewoners in de wijk Leidsche Rijn.

De prestatiesubsidie laat t.o.v. de begroting een daling zien welke volledig wordt verklaard door het feit dat hierin een terugbetaling van de teveel ontvangen subsidie 2016 is opgenomen. Hier gaat hier om een bedrag van € 90.469.

Vanaf boekjaar 2016 valt jaarlijks € 41.000 vrij t.g.v. de prestatiesubsidie t.l.v. de suppletie subsidie welke is opgenomen in de balans.

Overige opbrengsten

Verkoop producten	26.058	26.648	33.640
Verhuur ruimte	25.916	15.750	14.015
Inkomsten projecten	48.259	15.000	-13.129
Doorberekening exploitatie	77.510	21.600	25.277
Overige opbrengsten	28.834	19.500	69.669
Opbrengsten Educatie- en publieksactiviteiten	8.613	-	
	<u>215.190</u>	<u>98.498</u>	<u>129.472</u>

De overige opbrengsten vallen hoger uit dan begroot. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan het feit dat de inkomsten uit projecten zo'n € 35.000 hoger uitvallen dan vooraf ingeschat. Dit komt omdat we in 2016 meer externe project hebben kunnen verwerven dan wij vooraf ingeschat hadden. Daarnaast is er een hogere doorbelasting dan vooraf ingeschat voor het gebruik van de steedes.

5. Toelichting op de staat van baten en lasten (vervolg)

Diverse kosten exploitatie

Educatie- en publieksactiviteiten
Cons. Versn. Cater.
Inkoop producten
Overige

Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
€		€
84.061	145.550	40.649
20.306	15.000	1.818
20.867	26.648	27.733
-	-	-508
<u>125.235</u>	<u>187.198</u>	<u>69.692</u>

In 2016 heeft de afronding van de verzelfstandiging der mate veel inzet gevraagd dat er minder tijd is gestoken in het benutten van het budget van de educatie- en-educatie- en publieksactiviteiten

Personeelskosten

Brutolonen en -salarissen
Inhuurbudget
Sociale lasten
Pensioenlasten
Reservering vakantiegeld
Reservering eindejaarsuitkering
Reservering vakantiedagen
Reservering levensloop

1.484.136	2.195.366	1.301.603
364.085	392.595	527.625
365.034	P.M.	364.675
190.677	P.M.	175.510
113.998	P.M.	99.035
84.864	P.M.	74.309
37.685	P.M.	57.492
20.205	P.M.	18.027
<u>2.660.684</u>	<u>2.587.961</u>	<u>2.618.276</u>

Gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE)

41

35

De personeelskosten zijn gestegen als gevolg van drie factoren. Allereerst de stijging van het werkgeversaandeel in de pensioenen. Verder is het aantal vakantiedagen dat wel is opgebouwd, maar niet is opgenomen, gestegen. Tot slot zijn de lonen gestegen, doordat de stichting de rechtspositieregeling van de gemeente Utrecht volgt.

Stichting Utrecht Natuurlijk heeft zich aangesloten bij het ABP, het pensioenfonds voor overheid en onderwijs. Alle personeelsleden zijn in deze regeling opgenomen. Sprake is van een toegezegde bijdrageregeling, waarbij de stichting slechts gehouden is tot het afdragen van de pensioenpremies. De werkgeversbijdrage van de pensioenpremies worden verantwoord als last in het jaar waar ze betrekking op hebben.

5. Toelichting op de staat van baten en lasten (vervolg)

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€		€
Afschrijvingen materiële vaste activa			
Vervoermiddelen	9.962	P.M.	9.962
ICT	25.648	P.M.	7.287
Overige vaste activa	17.444	P.M.	5.653
	<u>53.054</u>	<u>25.000</u>	<u>22.902</u>

Deze kosten zijn hoger dan begroot, omdat tijdens het opstellen van de begroting over 2016 onvoldoende zicht was op de MVA.

Overige personeelskosten

Reiskostenvergoedingen	20.744	-	23.826
HR kosten	27.651	26.000	31.950
Vrijwilligersvergoedingen	20.255	21.100	14.594
Dotatie jubileumvoorziening	1.576		15.922
Werkkleding	3.222	10.750	7.906
Communicatie	10.088	10.000	3.704
Materiaal- en drukkosten	5.160	5.000	2.238
Bestuurskosten	1.217	1.000	276
OR kosten/advies	1.197	2.500	-
Overige personeelskosten	79		96
	<u>91.188</u>	<u>76.350</u>	<u>100.512</u>

De hogere overige personeelskosten worden grotendeels verklaard door de niet begrote reiskostenvergoedingen ad € 18.543.

Huisvestingskosten

Onderhoud terreinen	64.313	93.500	62.568
Onderhoud gebouwen	34.089	34.375	62.233
Schoonmaakkosten	60.184	54.000	52.064
Gas, water en electra	47.174	46.595	23.050
Beveiliging	8.893	18.000	15.092
Afvalverwerking	7.738	10.150	5.843
	<u>222.390</u>	<u>256.620</u>	<u>220.850</u>

De huisvestingskosten zijn voornamelijk gedaald door de lager dan begrote uitgaven op de post onderhoud terreinen.

5. Toelichting op de staat van baten en lasten (vervolg)

Inventariskosten

Materialen
Kantoorbenodigdheden
Printer

Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
€		€
23.739	17.000	9.610
11.462	8.700	9.305
5.630	2.500	221
40.830	28.200	19.136

De kosten voor inventaris zijn hoger dan ingeschat. Dit komt doordat een aantal uitgestelde aankopen vanwege de verzelfstandiging dit boekjaar alsnog zijn gedaan.

Dierenkosten

Ruwvoer
Dierenartskosten
Mengvoer
Dierbenodigdheden
Mestafvoer
Diervverzorging externen

46.015	37.750	45.559
20.971	29.000	21.778
19.537	26.000	20.082
16.041	28.500	18.796
14.000	15.750	16.750
4.382	2.900	1.586
120.946	139.900	124.551

Projectkosten

SIDO
Onderzoek en advieskosten

90.000	90.000	90.000
12.154	10.000	-
102.154	100.000	90.000

5. Toelichting op de staat van baten en lasten (vervolg)

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€		€
Overheadkosten			
Frictiekosten	190.455	200.000	151.985
ICT (incl. telefoonkosten)	71.126	75.000	17.215
Outsourcingskosten	63.608	42.630	70.553
CHW gezamenlijke kosten	58.797	50.000	63.425
Huisvestingslasten	37.596	50.000	34.145
Verzekeringen	27.895	27.125	26.214
Vorming en opleiding	43.031	42.000	25.047
Belastingen en heffingen	13.240	34.000	23.469
CHW ontwikkeling en directievoering	600	-	13.917
Overkoepelende activiteiten	7.474	5.000	8.120
Cons. Versn. Cater.	3.101	8.000	6.196
Accountantskosten	26.384	14.950	10.535
Kosten voertuigen	6.140	7.500	5.810
Onderzoekskosten			3.362
Public Relations	-	5.000	2.350
Bankkosten	1.755	500	560
Samenwerkingsactiviteiten	79	-	75
Arbo en milieu zaken (KAM)	-	6.000	-
Overige (onvoorziene) kosten	29.687	31.533	96.900
	580.968	599.238	559.878

De overheadkosten zijn lager dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat er op de posten PR en KAM geen uitgaven gedaan, terwijl deze wel zijn begroot. Diverse uitgaven voor deze posten zijn geboekt op vorming en opleiding en decentrale communicatiebudgetten.

Andere rentelasten en soortgelijke kosten

Rente, lening gemeente Utrecht

	2.081	-	-
	2.081	0	0

Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Ontvangen bankrente

	3.844	0	7.108
	3.844	0	7.108

STICHTING UTRECHT NATUURLIJK

WNT-verantwoording 2016 Stichting Utrecht Natuurlijk

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Utrecht Natuurlijk van toepassing zijnde regelgeving.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Stichting Utrecht Natuurlijk is € 179.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

	C.A. Reijnhout (Directeur)	S.T.M. Beelen (Penningmeester)	T.V.J. Pastoor (Secretaris)	N.E. Meijer (Voorzitter)	A.E. van Veen (lid)	K.T.H. Pijnenburg (lid)	B.E.M. Wijffels (lid)
1 Functiegegevens	1/1 -31/12	1/1 -31/12	1/1 -31/12	1/1 -31/12	1/1 -31/12	1/1 -31/12	1/1 -31/12
2 Aanvang en einde functievervulling in 2016	1,0	0	0	0	0	0	0
3 Omvang dienstverband (in fte)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
4 Gewezen topfunctionaris?	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
5 (Fictieve) dienstbetrekking?							
6 Individueel WNT-maximum	179.000	17.900	17.900	26.850	17.900	17.900	17.900
7 Beloning	104.451						
8 Belastbare onkostenvergoedingen	123						
9 Beloningen betaalbaar op termijn	3.750						
Totaal bezoldiging 2016	108.323	-	-	-	-	-	-

NB: Het bestuur ontvangt geen bezoldiging voor de werkzaamheden welke zij voor de stichting verrichten.

Gegevens 2015

Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 -31/12	1/1 -31/12	1/1 -31/12	1/1 -31/12	1/1 -31/12	1/1 -31/12	1/1 -31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,0	0	0	0	0	0	0
Beloning	103.232						
Belastbare onkostenvergoedingen	147						
Beloningen betaalbaar op termijn	7.793						
Totaal bezoldiging 2015	111.172	-	-	-	-	-	-

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en directie van Stichting Utrecht Natuurlijk

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Utrecht Natuurlijk te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Utrecht Natuurlijk op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, hoofdstuk C1 kleine organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2016.
2. De staat van baten en lasten over 2016.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Utrecht Natuurlijk, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag.
- De overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, hoofdstuk C1 kleine organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Utrecht, 17 mei 2017

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

drs. J.S. Terlingen RA

Utrecht Natuurlijk

Telefoon: 030 753 38 00

E-mail: info@utrecht Natuurlijk.nl

www.utrecht Natuurlijk.nl

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 17 mei 2017

Paraaf: *MP*